

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2024. № 9.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.9.19>

УДК 336.13.051

A. M. Терещенко,

аспірант, Державний торговельно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-8389-452X>

K. V. Багацька,

д. е. н., доцент, професор кафедри економіки та фінансів підприємства,

Державний торговельно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2184-2971>

ПОРІВНЯННЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

A. Tereshchenko,

Post graduate student, State University of Trade and Economics

K. Bagatska,

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of Economics and

Business Finance department, State University of Trade and Economics

COMPARISON OF METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING THE FINANCIAL POTENTIAL OF TRADING ENTERPRISES

В сучасних волатильних умовах ведення бізнесу питання підтримання належного рівня фінансового потенціалу набуває особливої актуальності, зокрема серед підприємств торгівлі. Мета статті полягає в систематизації та аналізі наявних методичних підходів до оцінювання фінансового потенціалу підприємств торгівлі та формуванні комплексного підходу щодо методичної бази оцінки. Стаття досліджує особливості оцінювання фінансового потенціалу підприємств торгівлі в сучасних умовах, підкреслює відсутність єдиної універсальної методології, здатної охопити всі аспекти фінансових можливостей підприємств. Вказано на недоліки існуючих підходів у повному врахуванні специфіки управління та сучасних економічних умов підприємств торгівлі, що призводить до необхідності постійного оновлення та врахування зовнішніх факторів впливу. Наголошується на необхідності розробки комплексного методичного інструментарію, який враховує різноманітність економічних, соціальних та управлінських факторів, що впливають на діяльність підприємств торгівлі. Комплексний методичний підхід покликаний покращити процес та якість оцінки фінансового потенціалу, враховуючи показники фінансової стійкості та цілі і напрями стратегічного розвитку підприємств торгівлі. Акцентовано важливість зважування показників оцінки, що дозволить тісніше адаптуватись до специфіки окремих підприємств. Стаття може бути корисною фаховим дослідникам і аналітикам, бізнесу, галузевим асоціаціям. Подальші дослідження включатимуть питання імплементації запропонованого комплексного методичного підходу до оцінювання фінансового потенціалу підприємств торгівлі в мінливих умовах ведення бізнесу.

In the modern volatile business environment, maintaining an adequate level of financial potential has become particularly relevant, especially among trading enterprises. The purpose of this article is to systematize and analyze the existing methodological approaches to assessing the financial potential of trading enterprises

and to develop a comprehensive approach to the assessment methodology. The article explores the peculiarities of evaluating the financial potential of trading enterprises in current conditions, highlighting the absence of a unified methodology capable of covering all aspects of an enterprise's financial capabilities. The shortcomings of existing approaches in fully considering the specifics of management and the contemporary economic conditions of trading enterprises are noted, leading to the need for constant updates and consideration of external influencing factors. Emphasis is placed on the necessity of developing a comprehensive methodological toolkit that takes into account the diversity of economic, social, and managerial factors affecting the activities of trading enterprises. The comprehensive methodological approach is designed to improve the process and quality of financial potential assessment, considering indicators of financial stability as well as the goals and directions of the strategic development of trading enterprises. The importance of weighting the assessment indicators is emphasized, allowing for closer adaptation to the specifics of individual enterprises. Regular assessment of financial potential will allow timely identification of problems and taking necessary measures to solve them. Ensuring communication with non-financial processes and relations with the external environment will allow assessing the financial potential of an enterprise not in isolation, in real conditions. This article may be useful for specialized researchers and analysts, businesses, and industry associations. Future research will include the implementation of the proposed comprehensive methodological approach for assessing the financial potential of trading enterprises in a changing business environment.

Ключові слова: фінансовий потенціал; підприємства торгівлі; конкурентоспроможність; фінансова стійкість; фінансове управління.

Keywords: financial potential, trading enterprises, competitiveness, financial stability, financial management.

Вступ. Оцінювання фінансового потенціалу та розробка відповідних методик є важливою в практиці роботи українських підприємств з кількох ключових причин. По-перше, методики сприяють більш виваженому фінансовому плануванню та управлінню, дозволяючи підприємствам ефективно розподіляти ресурси, розробляти бюджет, управляти грошовими потоками та оцінювати інвестиційні можливості. По-друге, оцінка фінансового потенціалу допомагає підприємствам забезпечувати свою стійкість та виживання в умовах економічних криз та невизначеності, приймаючи рішення щодо заходів зниження ризиків та формування резервів. По-третє, такі методики є важливими для прийняття інвестиційних рішень, оскільки інвестори та кредитори використовують фінансові оцінки для визначення привабливості підприємства як об'єкта інвестування, аналізуючи його рентабельність, ліквідність та фінансову стабільність. Крім того, оцінювання фінансового потенціалу допомагає підприємствам оцінити свою конкурентоспроможність, аналізуючи сильні та слабкі сторони в порівнянні з конкурентами, що є важливим для розробки стратегій зміцнення ринкових позицій. Важливим напрямом в оцінці фінансового потенціалу є діагностика і моніторинг наявних і потенційних резервів, що визначають здатність підприємства до покриття непередбачуваних збитків, отриманих внаслідок руйнувань і пошкоджень, здатність до переривання операційної діяльності зі збереженням клієнтської бази та виробничого потенціалу, здатності до релокації тощо. Такі методики також сприяють визначенню стратегічних напрямків розвитку, дозволяючи визначити найбільш перспективні та доцільні напрями діяльності для оптимізації використання ресурсів і підвищення загальної ефективності підприємства. Нарешті, впровадження методик оцінювання фінансового потенціалу підвищує рівень прозорості фінансової діяльності підприємства, що є важливим для внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, включаючи власників, регуляторні органи та партнерів. Таким чином, систематичне та комплексне оцінювання фінансового потенціалу є критично важливим для забезпечення

довгострокової стабільності та зростання підприємств у сучасному нестабільному і ризиковому середовищі.

Огляд літературних джерел. Питанню науково-практичних особливостей оцінювання фінансового потенціалу підприємств присвячено ряд робіт зарубіжних і українських дослідників. Так Богма О., Камінський С. та Гутник П. [1], розвивають підхід до оцінки фінансового потенціалу шляхом використання інтегральної методики оцінки. Автори аналізують вплив різних показників на фінансовий потенціал.

Блащак Б.Я. [2], Филипенко О. М. та Колеснік Т.С. [4], Ковальчук Н. [4], Ситник Г. В. та Хмельовська Н. Г. [5] в межах своїх напрацювань здійснювали оцінку фінансового потенціалу без використання інтегрального показника оцінки. Автори пропонують оцінювати фінансовий потенціал із використанням рейтингового підходу та аналізі фінансових показників діяльності підприємства.

Л.А. Костирко та О.О. Середа [6], Ребрик Ю.С. та Павлюченко М.А. [7], Витвицька У.Я та Штим Ю.В. [8], Богма О. та Камінський С. та Гутник П. [1], здійснювали оцінку фінансового потенціалу із використанням інтегрального показника. Під час розробки власних моделей оцінки, вказані автори використовували лише фінансові показники, які характеризують переважно фінансове становище, та не брали до уваги нефінансові, зокрема біхевіористичні аспекти, наприклад такі як компетенції фінансових менеджерів, що також мають суттєвий вплив на фінансовий потенціал.

Завідна Л. Д. [9] також здійснювала оцінку фінансового потенціалу із використанням інтегрального методу оцінки, зокрема методу аналізу ієрархій Т. Сааті та багатофакторної моделі Дюпон. Однак, питання комплексного методичного підходу із врахуванням особливостей підприємств сектору торгівлі недостатньо вивчені в існуючому доробку та потребують більш детального розгляду.

Мета статті – здійснити систематизацію та критичний аналіз існуючих методичних підходів до оцінки фінансового потенціалу підприємств торгівлі та виділити комплексний підхід в даній царині, що враховує специфіку та потреби сектора.

Виклад основного матеріалу. Проаналізуємо ключові методики оцінки фінансового потенціалу підприємств. Методика, яку розробили Богма О., Камінський С. і Гутник П. [1], зосереджена на структуризації фінансового потенціалу підприємства. Дана методика включає аналіз потенціалу фінансової результативності, платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості, формування позикових та власних фінансових ресурсів і інвестиційного забезпечення. Часткові індикатори охоплюють різні аспекти, такі як прибуток на одного працівника, коефіцієнти покриття, автономії, рентабельності активів та інші. Показники зводяться в інтегральний шляхом розрахунку ваг і середньої геометричної.

Методика, яку пропонує Блащак Б. [2], охоплює широкий перелік індикаторів, таких як коефіцієнти автономії, ліквідності, рентабельності активів і власного капіталу. Замість інтегрального показника використовується рейтингова оцінка з логічним узагальненням на основі нормативних значень.

Филипенко О. М. і Колеснік Т. С. [3] в рамках власної методики зосереджуються на наявних фінансових ресурсах і забезпеченості їх джерелами фінансування. Індикатори включають вартість фінансових ресурсів, коефіцієнти автономії та маневреності власного капіталу. Інтегральний показник не розраховується.

Методика Криховецької З., Щипайло С., Кропельницької С. [10] структурує елементи за показниками майнового стану, фінансової стійкості, ліквідності, прибутковості та ділової активності. Використовується таксономічний аналіз для обчислення зведеного динамічного показника розвитку.

Ситник Г. і Хмельовська Н. [5] підходять до оцінки фінансового потенціалу через аналіз власних і позикових ресурсів, кадрового забезпечення, якості інформаційної системи, фінансового менеджменту, фінансового планування та контролю. Висновки формуються на основі матриці забезпеченості елементів фінансового потенціалу.

Методика Завідної Л. [9] фокусується на фінансовому стані підприємства. Методика включає індикатори ліквідності, рентабельності, автономії та фінансового левериджу. В рамках даного підходу використовується метод аналізу ієрархій Сааті для оцінки фінансового стану.

Ковальчук Н. [4] в рамках власної методики аналізує платоспроможність та ліквідність підприємства. Також запропоновані автором показники включають ефективність реалізації продукції, концентрацію капіталу, фінансовий леверидж. Визначення рівня фінансового потенціалу здійснюється за рейтинговим підходом.

Марченко В. і Бондар А. [11] структурують фінансовий потенціал за показниками ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності, тобто фінансовий потенціал фактично ототожнюється з фінансовим станом. Інтегральний показник будується шляхом порівняння з нормативними значеннями та побудовою кривих фінансового потенціалу.

Методика, яку запропонували Витвицька У. та Штим В. [8], охоплює показники фінансової незалежності, заборгованості, ліквідності, росту чистого доходу, витрат та ефективності використання активів. Інтегральний показник також розраховується шляхом співставлення значень коефіцієнтів з нормативними показниками.

Полчанов А. [12] в рамках власної методики фокусується на оцінці ефективності використання фінансового потенціалу. Показники включають капіталізацію компаній, частку простроченої заборгованості, процентні ставки, тобто дана методика більше орієнтована на макропоказники фінансового ринку, що вважаємо безумовною перевагою. Інтегральний показник не розраховується.

Методика Рудої Р. [13] включає критерії ефективності перспектив «навчання та зростання», «фінанси», «клієнти» та «внутрішні бізнес-процеси» за аналогом з підходом Balanced Scorecard. Індикатори охоплюють рівень освіти працівників (якісні фактори), сумарні активи, лояльність клієнтів (тобто враховується маркетингова складова), витрати на операції та інші. Інтегральний показник, як це і передбачено в BSC, не розраховується.

Ребрик Ю. та Павлюченко М. [7] аналізують стан активів, платоспроможність, фінансову стійкість, ділову активність, ефективність діяльності та ринкову активність. Інтегральний показник визначається шляхом нормування показників та оптимізації заборгованостей.

Методика Костиркї Л. та Середи О. [6] структурує фінансовий потенціал за показниками фінансового забезпечення, гнучкості та створення вартості. Серед досліджених нами лише ці автори пропонують застосування вартісно-орієнтованого підходу в оцінці фінансового потенціалу. Інтегральний показник розраховується шляхом порівняння з нормативними значеннями, оцінки за бальною та експертною методиками та визначення системи вагових коефіцієнтів.

В підсумку, оцінка фінансового потенціалу підприємства є важливим аспектом для забезпечення його стабільного та успішного розвитку. Різні методики, що використовуються для цієї оцінки, забезпечують всебічний аналіз фінансового стану підприємства, включаючи такі аспекти, як ліквідність, платоспроможність, рентабельність, фінансова стійкість, майновий стан та ділова активність, тобто не виокремлюють показники потенціалу і фінансового стану. Лише окремі методичні підходи пропонують врахування індикаторів фінансових ринків та вартості бізнесу, що, на наш погляд, надає їм додаткової цінності. Узагальнимо здійснений аналіз в табл.1.

Таблиця 1. Зведений аналіз ключових методик оцінки фінансового потенціалу підприємств

Автор(и) методики	Структурування елементів фінансового потенціалу	Перелік часткових індикаторів	Порядок зведення показників в інтегральний показник
Богма О., Камінський С., Гутник П.	Потенціал фінансової результативності, платоспроможності і ліквідності, фінансової стійкості, формування позикових та власних фінансових ресурсів, інвестиційного забезпечення	Фінансова результативність, платоспроможність і ліквідність, фінансова стійкість, позикові фінансові ресурси, власні фінансові ресурси, інвестиційне забезпечення	Інтегральні показники розраховуються за допомогою ваг показників; загальний інтегральний показник розраховується за формулою середньої геометричної
Блащак Б.	Структурування елементів відсутнє	Коефіцієнти автономії, загальної ліквідності, швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності, рентабельності активів та власного капіталу, ефективності використання активів, частка заборгованості, частка накопиченого капіталу, коефіцієнти росту чистого доходу, фінансової стійкості, маневреності власного капіталу	Інтегральний показник відсутній; здійснюється рейтингова оцінка кожного показника з логічним узагальненням на основі нормативних значень
Филипенко О., Колеснік Т.	Наявні фінансові ресурси, забезпеченість фінансового потенціалу джерелами фінансування	Вартість та питома вага наявних фінансових ресурсів, коефіцієнти автономії, залежності від банківського кредитування, маневреності власного капіталу, забезпеченості наявних фінансових ресурсів	Інтегральний показник відсутній
Криховецька З., Щипайло С., Кропельницька С.	Показники майнового стану, фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності, прибутковості, ділової активності	Майновий стан, фінансова стійкість, ліквідність та платоспроможність, прибутковість, ділова активність	Таксономічний аналіз: формування матриці спостережень, конвертація в стандартизовані значення, визначення стимуляторів та дестимуляторів, розрахунок середньої відстані та стандартного відхилення, визначення зведеного динамічного показника розвитку

Продовження таблиці 1

Автор(и) методики	Структурування елементів фінансового потенціалу	Перелік часткових індикаторів	Порядок зведення показників в інтегральний показник
Ситник Г., Хмельовська Н.	Потенціал формування власних та позикових фінансових ресурсів, кадрове забезпечення фінансових служб, якість інформаційної системи фінансового менеджменту, системи фінансового аналізу, фінансового планування, фінансового контролю, організації системи фінансового менеджменту	Власні фінансові ресурси, позикові фінансові ресурси, кадрове забезпечення, якість інформаційної системи, якість фінансового аналізу, якість фінансового планування, якість фінансового контролю, якість організації	Побудова матриці забезпеченості елементів фінансового потенціалу; висновок формується відповідно до чотирьох можливих значень: високий, середній, задовільний, або низький
Завідна Л.	Фінансовий стан підприємства	Коефіцієнти абсолютної ліквідності, покриття, рентабельності активів (Re активів), рентабельності власного капіталу (Re власного капіталу), автономії, фінансового левериджу, фінансової стійкості, оборотності активів, рентабельності основних засобів, рентабельності продажів	Метод аналізу ієрархій Сааті: формування експертних оцінок, розрахунок алгоритму, вектору локальних пріоритетів, міри узгодженості, індексу узгодженості, методу апроксимації, трифакторної моделі Дюпон
Ковальчук Н.	Показники платоспроможності та ліквідності	Ефективність реалізації продукції, коефіцієнти концентрації власного та позикового капіталу, фінансового левериджу, загальної ліквідності, швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності, ефективності використання майна та власного капіталу, фінансової автономії, фінансової залежності, самофінансування, фінансового левериджу	Визначення рівня фінансового потенціалу за рейтинговим підходом шляхом порівняння фактичних значень із пороговими
Марченко В., Бондар А.	Показники ліквідності, фінансової стійкості та платоспроможності	Коефіцієнти концентрації власного капіталу (автономії), швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності, рентабельності активів, власного капіталу, ефективності використання активів, частка заборгованості, коефіцієнт забезпечення боргів	Порівняння значень коефіцієнтів з нормативними значеннями; побудова кривих фінансового потенціалу

Продовження таблиці 1

Автор(и) методики	Структурування елементів фінансового потенціалу	Перелік часткових індикаторів	Порядок зведення показників в інтегральний показник
Витвицька У., Штим В.	Показники, що характеризують фінансовий потенціал	Коефіцієнти фінансової незалежності (автономії), заборгованості, загальної ліквідності, швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності, росту чистого доходу, витрат на реалізацію та управління, ефективності використання активів	Розрахунок значень коефіцієнтів, їх співставлення з нормативними показниками, розрахунок вагомостей та інтегрального показника рейтингової оцінки
Полчанов А.	Показники оцінки ефективності використання фінансового потенціалу, стан потенціалу	Відношення капіталізації лістингових компаній до ВВП, частка простроченої заборгованості за кредитами, рівень проникнення страхування, процентні ставки, відношення кредитів до ВВП, капітал та зобов'язання підприємств, власний капітал комерційних банків	Інтегральний показник відсутній
Руда Р.	Перелік критеріїв ефективності перспектив «навчання та зростання», «фінанси», «клієнти», «внутрішні бізнес-процеси»	Навчання та зростання, фінанси, клієнти, внутрішні бізнес-процеси	Інтегральний показник відсутній
Ребрик Ю., Павлюченко М.	Показники стану активів, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, ефективності господарської діяльності, ринкової активності	Стан активів, платоспроможність, фінансова стійкість, ділова активність, ефективність діяльності, ринкова активність	Оптимізація, визначення інтегрального показника фінансової стійкості та коефіцієнта невідповідності фактичного рівня фінансового потенціалу еталонному
Костирко Л., Серета О.	Потенціал фінансового забезпечення, фінансової гнучкості, створення вартості	Фінансове забезпечення, фінансова гнучкість, створення вартості	Розрахунок показників, порівняння з нормативними, надання оцінки за бальною та експертною методиками, розрахунок системи вагових коефіцієнтів, інтегрального показника за групами та загалом

Джерело: узагальнено автором на основі [1-13]

Відповідно в рамках реалізації задачі оцінювання фінансового потенціалу підприємства важливо дотримуватися ряду принципів:

- *Комплексність підходу*: Оцінка фінансового потенціалу має бути не лише за фінансово-економічними показниками, а й за показниками, які визначають

здатності та компетенції фінансових менеджерів, а також якість бізнес-процесів управління фінансами. Вплив фінансових менеджерів на формування фінансового потенціалу має бути врахований.

- *Визначення релевантних показників:* Перелік фінансових показників для оцінки фінансового потенціалу має відповідати цілям, індустрії та специфіці підприємства, та мати прив'язку до фінансових індикаторів ринку. Це дозволить врахувати специфіку діяльності, зовнішнє та внутрішнє середовище підприємства, а також звужити коло показників до найважливіших.

- *Зважування показників:* Розраховані фінансові показники повинні бути зважені відповідно до індустрії та їхнього впливу на формування фінансового потенціалу. Це підвищить репрезентативність результатів оцінки, зокрема враховуючи особливості підприємств торгівлі.

- *Застосування інтегрального підходу:* Інтегральний показник оцінки фінансового потенціалу, якщо він розробляється, має враховувати зовнішні фактори впливу та стан економічного середовища країни. Врахування зовнішніх факторів, таких як глобалізація, рух капіталу та купівельна спроможність споживачів, підвищить надійність аналізу.

В результаті, маємо підкреслити важливість багаовекторного підходу до оцінки фінансового потенціалу, врахування специфічних факторів діяльності підприємства та зовнішніх умов, що сприятиме більш точному та адекватному визначенню фінансового потенціалу підприємств торгівлі.

Висновки. Оцінка фінансового потенціалу підприємства відіграє ключову роль у забезпеченні його стійкого та успішного розвитку. Різні методики, які застосовуються для цієї оцінки, дозволяють здійснити всебічний аналіз фінансового стану підприємства, охоплюючи такі аспекти, як ліквідність, платоспроможність, рентабельність, фінансова стійкість, майновий стан та ділова активність, а також індикатори фінансового ринку та вартісно-орієнтовані показники.

Методики, що використовують інтегральні показники, дозволяють об'єднувати окремі фінансові індикатори в єдиний узагальнений показник, що спрощує оцінку загального фінансового потенціалу підприємства, проте ускладнює розробку управлінських рішень за даними оцінки. Рейтинговий підхід забезпечує порівняння підприємств за критичними показниками з нормативними значеннями, що допомагає виявити сильні та слабкі сторони. Матричний підхід дозволяє ідентифікувати слабкі місця у фінансовому менеджменті та плануванні. Дієвим є застосування методу аналізу ієрархій Сааті, що забезпечує структуровану оцінку фінансового стану, враховуючи вагомість різних індикаторів. Доречним також є підхід, що застосовує інструментарій Balanced Scorecard в оцінці ефективності використання фінансових ресурсів через аналіз перспектив «навчання та зростання», «фінанси», «клієнти» та «внутрішні бізнес-процеси». Цей метод дозволяє всебічно оцінити фінансовий потенціал, врахувати вплив людського капіталу та системи менеджменту. Важливою складовою окремих методик виступає акцент на балансі між власними та позиковими ресурсами, що є ключовим для довгострокової фінансової стабільності підприємства.

Таким чином, для забезпечення ефективної оцінки фінансового потенціалу підприємства важливо вибирати найбільш відповідні методики залежно від конкретних потреб і умов. Комплексний підхід, що включає використання кількох методик або їх комбінацію, допоможе отримати більш точні та детальні результати. Регулярна оцінка фінансового потенціалу дозволить своєчасно виявляти проблеми та вживати необхідних заходів для їх вирішення. Забезпечення зв'язку із нефінансовими процесами і відносинами та із зовнішнім середовищем дозволить оцінювати фінансовий потенціал підприємства не ізольовано, в реальних умовах. Адаптація показників та методик до специфіки діяльності підприємства сприятиме отриманню більш релевантних результатів, що в свою чергу допоможе підприємствам ефективніше приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Література

1. Богма О., Камінський С., Гутник П. Фінансовий потенціал підприємства: методика оцінювання. *Scientia Fructuosa*. 2022. № - 2. 36-47. [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022\(142\)03](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022(142)03)
2. Блащак Б.Я. Удосконалення системи управління фінансовим потенціалом підприємств: дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04. Тернопіль, 2019. 221 с.
3. Филипенко О. М., Колесник Т. С. Методичний інструментарій оцінювання фінансового потенціалу підприємства роздрібної торгівлі. *Бізнес Інформ*. 2020. № 10. С. 149-154. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-10-149-154>
4. Ковальчук, Н. (2021). Оцінка фінансового потенціалу підприємства. *Економіка та суспільство*, (34). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-33>
5. Ситник Г. В., Хмельовська Н. Г. Методичні підходи до оцінки фінансового потенціалу підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ww.sworld.com.ua/konfer21/953.htm>
6. Костирко, Л. А. Комплексний аналіз фінансового потенціалу підприємств / Л. А. Костирко, О. О. Середа. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія "Економічні науки"*. 2018. № 1. С. 68-79.
7. Ребрик Ю. С., Павлюченко М. А. Діагностування фінансового потенціалу підприємства на основі застосування оптимізаційної моделі. *Вісник Миколаївського національного університету*. 2018. Випуск 21. С. 378-385.
8. Витвицька У. Я., Штим Ю. В. Рейтингова оцінка фінансового потенціалу підприємства. *Вісник ХДУ Серія: Економічні науки*. 2019. № 30.
9. Завідна Л. Д. Оцінка фінансового потенціалу підприємства готельного господарства. *Економічний простір*. 2020. № 154. С. 109-114. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-20>

10. Криховецька З. М., Щипайло С. І., Кропелецька С. О. Таксономічний аналіз фінансового потенціалу. *Економічна наука: економіка та держава*. 2021. № 11. С. 90-97.
11. Бондар, А. І. Марченко В. М. Методичний підхід до оцінювання фінансового потенціалу підприємства. *Сучасні проблеми економіки і підприємництва : збірник наукових праць*. 2017. Вип. 20. С. 142-149.
12. Полчанов. А.Ю. Система показників оцінки фінансового потенціалу держави. *Економічний вісник Запорізької Державної інженерної академії*. 2017. Вип. 5, ч. 2. С. 127-132.
13. Руда Р.В. Збалансована система оцінки фінансового потенціалу підприємства. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2013. № 4. С. 170-172.

References

1. Bohma, O. Kamins'kyj, S. and Hutnyk, P. (2022), “Financial potential of the enterprise: assessing methodology”, *Scientia Fructuosa*, vol. 2, pp. 36-47. [https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022\(142\)03](https://doi.org/10.31617/visnik.knute.2022(142)03)
2. Blaschak, B.Ya. (2019), “Improving the system of managing the financial potential of enterprises”, Ph.D. Thesis, Economy, Ternopil', Ukraine.
3. Fylypenko, O.M. and Koliesnik, T.S. (2020), “The methodical instrumentarium for assessing the financial potential of the retail trade enterprise”, *Biznes Inform*, vol. 10, pp. 149-154. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-10-149-154>
4. Koval'chuk, N. (2021), “Assessment of the financial potential of the enterprise”, *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 34. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-33>

5. Sytnyk, H.V. and Khmel'ovs'ka, N.H. (2011), "Methodological approaches to the assessment of the financial potential of the enterprise", available at: <http://ww.sworld.com.ua/konfer21/953.htm> (Accessed 05 Sept 2024).
6. Kostyrko, L.A. and Sereda, O.O. (2018), "Comprehensive analysis of the financial potential of enterprises", Naukovyj visnyk Poltavs'koho universytetu ekonomiky i torhivli. Seriiia "Ekonomichni nauky", vol. 1, pp. 68-79.
7. Rebryk, Yu.S. and Pavliuchenko, M.A. (2018), "Diagnosis of the financial potential of the enterprise based on the application of the optimization model", Visnyk Mykolaiivs'koho natsional'noho universytetu, vol. 21, pp. 378-385.
8. Vytvyts'ka, U.Ya. and Shtym, Yu.V. (2019), "Rating assessment of the financial potential of the enterprise", Visnyk KhDU Seriiia: Ekonomichni nauky, vol. 30.
9. Zavidna, L.D. (2020), "Evaluation of financial potential of hotel industry enterprise", Ekonomichnyj prostir, vol. 154, pp. 109-114. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/154-20>
10. Krykhovetska, Z. Shchypailo, S. and Kropelnytska, S. (2021), "Taxonomic analysis of the financial potential of the enterprise development", Ekonomika ta derzhava, vol. 11, pp. 90-97.
11. Bondar, A.I. and Marchenko, V.M. (2017), "Methodical approach to assessing the financial potential of the enterprise", Suchasni problemy ekonomiky i pidpriemnytstvo : zbirnyk naukovykh prats', vol. 20, pp. 142-149.
12. Polchanov. A.Yu. (2017), "System of indicators for assessing the financial potential of the state", Ekonomichnyj visnyk Zaporiz'koi Derzhavnoi inzhenernoi akademii, vol. 5, no. 2, pp. 127-132.
13. Ruda, R.V. (2013), "A balanced system for assessing the financial potential of an enterprise", Visnyk Berdians'koho universytetu menedzhmentu i biznesu, vol. 4, pp. 170-172.

Стаття надійшла до редакції 12.09.2024 р.